

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisiei drepturile omului și relații interetnice

AMENDAMENT la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

(nr. 267 din 30.06.2022)

În conformitate cu prevederile art.59 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, se înaintează următorul amendament:

Articolul 37 al Legii nr.52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), va avea următorul cuprins:

„Articolul 37, Asigurarea financiară a Oficiului

- (1) Activitatea Oficiului este finanțată de la bugetul de stat, conform necesităților înaintate de Avocatul Poporului.*
- (2) Oficiul dispune de buget propriu, care se administrează independent în conformitate cu prevederile legale.*
- (3) Bugetul Oficiului se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.*
- (4) Reducerea alocațiilor ce țin de activitatea Oficiului se admite numai prin hotărâre a Parlamentului, astfel încât să nu pericliteze independența Oficiului.*
- (5) Oficiul este în drept a se adresa Parlamentului dacă resursele oferite sunt insuficiente pentru îndeplinirea mandatului. ”*

ARGUMENTARE:

În rezultatul evaluării articolului 37 al Legii nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), Comisia de la Veneția în Avizul nr.906/2017, dar și experții Consiliului Europei în anul 2021 recomandă

autorităților Republicii Moldova să-și reconsidere intenția de amendare a articolul 37 din Legea cu privire la Avocatul Poporului privind modul de aprobare a bugetului instituției, deoarece ar putea afecta independența financiară a acesteia.

De asemenea, s-a menționat că modificarea ulterioară a prevederilor inițiale ale articolului 37 din Lege este contrară eforturilor depuse pentru implementarea Avizului Comisiei din 2015 și ar putea conduce, în mod semnificativ, la slăbirea independenței financiare a instituției. Din aceste considerente, Comisia a recomandat reconsiderarea acestor modificări.

Experții Consiliului Europei au accentuat *"Independența fiecărei instituții a Ombudsmanului în domeniul bugetar constă, printre altele, în faptul că Guvernul nu decide ce resurse financiare sunt necesare pentru a asigura exercitare deplină, independentă și efectivă de către Instituție a responsabilităților și funcțiilor sale în conformitate cu Constituția."*

Propunerea formulată derivă din pct. 73, 74 și 75 din Avizul Comisiei de la Veneția nr.808/2015, și care apreciază reglementările Legii nr. 52/2014 până la modificările operate la art.37, prin Legea 238/2018. ***Comisia constata la pct. 73. În ceea ce privește resursele financiare ale Oficiului Avocatului Poporului, este pozitiv faptul, după cum prevede Articolul 37.3, că "bugetul anual al Oficiului se aprobă de Parlament la propunerea Avocatului Poporului"***. Aceasta este o prevedere binevenită, în conformitate cu recomandările anterioare ale Comisiei de la Veneția. Deci, se constată un regres la capitolul organizării procesului de finanțare a Instituției Ombudsmanului. Astfel, pentru ajustarea reglementărilor conținute la art. 37, prin textul propus se intenționează omogenizarea reglementărilor la acest capitol, cu reglementările conținute în legile ce reglementează activitatea celorlalte instituții autonome (ex. Legea 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova).

De asemenea, la pct. 74. din recomandările Comisiei de la Veneția nr.808/2015 ***"Se recomandă cu insistență ca Legea să stipuleze explicit că alocațiile bugetare sunt adecvate necesităților pentru a asigura realizarea completă, independentă și eficientă a sarcinilor instituției bazată pe indicatori, cum ar fi numărul de plângeri depuse către Avocatul Poporului în precedenta perioadă de raportare"***. Concomitent la pct.75 se atenționează că ***având în vedere importanța deosebită a asigurării financiare a Oficiului Avocatului Poporului pentru independența instituției, ar fi important de adăugat o clauză în Lege care să indice că autoritățile publice nu ar trebui să folosească procesul bugetar pentru alocarea/reducerea fondurilor din buget într-un mod care ar periclita independența instituției Avocatului Poporului"***.

Scopul amendamentului: Consolidarea independenței financiare a Instituției Ombudsmanului prin asigurarea alocărilor bugetare anuale adecvate

necesităților pentru realizarea completă, independentă și eficientă a sarcinilor instituției, începând cu anul 2023.

În rezultat: Parlamentul în procesul aprobării legii bugetului anual va decide nivelul de finanțare a Oficiului Avocatului Poporului și în baza necesităților reale, nu doar în limitele stabilite de Guvern. Astfel, Republica Moldova se va alinia la Recomandările ce derivă din pct. 73, 74 și 75 din Avizul Comisiei de la Veneția nr.808/2015.

În caz de neintervenție: Instituția națională pentru protecția drepturilor omului din Republica Moldova riscă să piardă statutul A, respectiv să regreseze în partea ce ține de nivelul acreditării internaționale.

**Grigore NOVAC,
Deputat în Parlament**

